

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО - ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (48)

Вінниця, 2025

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Ідентифікатор медіа – R30-01367
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- Дисемінація передового педагогічного досвіду
- Challenges in Education
- Відомі імена року
- Проби пера
- Конкурси
- Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 8 від 20 лютого 2025 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкач С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

*Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції*

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(48) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2025. 144с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2025

З М І С Т

СЛОВО РЕДАКТОРА

**ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ КОСТЯНТИН,
РУДА ТЕТЯНА, СОРОЧАН АЛІНА,
САМООСВІТА ПЕДАГОГА ЯК ШЛЯХ ДО МАЙСТЕРНОСТІ**

5

НОВІ ПРАКТИКИ В ОСВІТІ, ВИХОВАННІ, МЕТОДИЦІ

**КОЛОТ ІННА, АВЕРІНА ОЛЕКСАНДРА
ГІБРИДНІ ТА ДИСТАНЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

16

КУЧЕР ОЛЬГА

**ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ ШЛЯХОМ РОЗВИТКУ АУДІЮВАННЯ І РОЗУМІННЯ УСНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ**

18

СЕНИШИНА МАРІЯ

**ЗАЛУЧЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО СВІТУ ПОЕЗІЇ ЗАСОБАМИ
РОЗКРИТТЯ ТОНКОЩІВ ДЕКЛАМАЦІЇ**

23

СЛОБОДЯНЮК ВАЛЕНТИНА

**МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕТОДІВ І ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ З ІНТЕРАКТИВНИМИ
ПОСІБНИКАМИ НА ЗАНЯТТЯХ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ**

28

ЗРАЛКО АННА

ДИТЯЧІ СВЯТА В УМОВАХ ВІЙНИ

32

ТРІКОЛІЧ АНАСТАСІЯ

**МОВЛЕННЄВІ СИТУАЦІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ
ШКОЛІ**

36

КОНОПКО ОЛЬГА

**СТВОРЕННЯ СТИМУЛЮЮЧОГО РОЗВИВАЛЬНОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ДІТЕЙ ПІД
ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ ДНЯ ВІЛЬНОЇ ГРИ**

41

ЦАРИК АНДРІЙ, МАРТИНЮК ЮЛІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗА ПРОГРАМОЮ
НОВОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

46

ЧЕРЕШНЕВА АННА

**ВИРОБЛЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ТА ЙОГО РОЛЬ У ФОРМУВАННІ
ОСОБИСТОСТІ**

52

ШЕВЧУК ЮЛІЯ

**МОВНІ ПОМИЛКИ В ПРОЦЕСІ ОПАНУВАННЯ РІДНОЇ МОВИ: ЇХ ТИПИ,
ПРИЧИНИ, ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

56

КОВАЦЕНКО ГАЛИНА

Слово редактора

СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

62

ЛІТЕРАТУРА: ІДЕЇ, ДОСВІД, РЕЗУЛЬТАТИ

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО

ЕЛЕМЕНТИ ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ ПРЕДСТАВНИКІВ ЛІТЕРАТУРИ
«ВТРАЧЕНОГО ПОКОЛІННЯ» Е. М. РЕМАРКА ТА Е. М. ХЕМІНГВЕЯ

74

ПОХИЛЮК АНАСТАСІЯ

ІСТОРИЧНІ ВИМІРИ РОМАНУ МАРІЇ МАТІОС «СОЛОДКА ДАРУСЯ»

80

МЕТОДИЧНА СКАРБНИЧКА

СВИНАРЧУК ВАЛЕНТИН

СЦЕНАРІЙ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

«В ЄДНОСТІ СИЛА НАРОДУ» (ДО ДНЯ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ)

87

КОРНЮК СНІЖАНА

КРЕДИТИ СТИМУЛЮЮТЬ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ, АЛЕ ПРИЗВОДЯТЬ ДО
БОРГІВ. ЯК ВИНИКАЮТЬ ВЕЛИКІ БОРГОВІ КРИЗИ?

92

СТЕПОВА АЛЛА

СВІНГ ЯК СТИЛЬ ОРКЕСТРОВОГО ДЖАЗУ

95

УКРАЇНЕЦЬ ІРИНА

РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

100

СЕРГІЄНКО ОЛЕНА

ДИТЯЧИЙ САДОЧОК В СУЧАСНОМУ СВІТІ.
ЯКИЙ БИ ХОТІЛОСЬ БАЧИТИ САДОЧОК В МАЙБУТНЬОМУ

103

КОНКУРСИ. ПЕРЕКЛАДИ ВІРШІВ

РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

PODILIA THINKS GLOBAL

108

КОРОЛЬ ТЕТЯНА

ПЕРЕКЛАД ПОСТИЧНИХ ТВОРІВ ЯК МЕТОД ЗБАГАЧЕННЯ ЛЕКСИЧНОГО
ЗАПАСУ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

114

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА

БОЛИТЬ... (переклад)

122

ВІРШІ ЗДОБУВАЧІВ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

124

КОНКУРС НА КРАЩОГО ПЕРЕКЛАДАЧА ПОЕЗІЇ

129

ВИМОГИ

до підготовки науково-методичних статей

145

ДИТЯЧІ СВЯТА В УМОВАХ ВІЙНИ

УДК 373.091.33 -027.22"364"

ЗРАЛКО АННА

здобувачка фахової передвищої освіти

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

(Науковий керівник: викладач кафедри шкільної педагогіки, психології та окремих методик Нечипоренко Т.Г.)

Анотація. У статті йдеться про особливості організації дитячих свят під час війни, їхню психологічну значущість та способи безпечного проведення. Розкрито вплив святкування на емоційний стан дітей, важливість підтримки традицій та роль волонтерських ініціатив. Наведено практичні рекомендації щодо адаптації свят до умов воєнного часу, зокрема вибору локації, безпечних активностей та подарунків.

Ключові слова: свято, діти, психологічний стан, війна.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Війна сприяла кардинальним змінам у житті кожного українця. Це постійне відчуття страху, болі та невизначеності, особливо для найвразливішої категорії - дітей. Їх позбавили безтурботного, щасливого, веселого дитинства. Більшість із них змушені змінювати місце проживання, а іноді навіть залишаються без батьківського піклування. Проте, незважаючи на всі виклики та реалії сьогодення, важливо створювати та дарувати моменти щастя, незабутні веселі емоції та зберігати традиції святкування. Адже дитинство повинно бути у кожного, воно не повинно зникати, навіть коли навколо лунають сирени.

Свята у воєнний час - це не лише дарувати яскраві враження та розрадити малечу, а й важливий психологічний інструмент, який допомагає пережити стрес та біль, зберегти віру у краще майбутнє, підтримати емоційний стан та адаптуватися до нової реальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Проблема

організації свят для дітей під час війни розглядається в численних дослідженнях, що аналізують вплив війни на психоемоційний стан дітей та пропонують методи їхньої підтримки. Дослідження міжнародних та українських вчених показують, що війна має серйозні довгострокові наслідки для психічного здоров'я дітей. ВООЗ оцінює, що у 10% дітей, які пережили травматичні події, розвиваються серйозні психічні проблеми. В Україні станом на червень 2023 року було офіційно зафіксовано 1476 дітей, які зазнали фізичних або психологічних травм внаслідок війни. Це підкреслює необхідність заходів підтримки, включаючи адаптовані святкові активності.

Благодійний український Фонд «Голоси дітей», який виріс із волонтерської ініціативи у 2015 р. на сході України і своєю місією вбачає надихати й підтримувати дітей, створювати умови, щоб голос дітей був почутий, підтримувати їх стійкість у роки війни, зазначає, що багато дітей відчують не лише стрес, а й так звану "провину вцілілого", особливо ті, хто був

змушений виїхати за кордон. У таких випадках психологи радять використовувати символічні ритуали, включаючи святкові заходи, які допомагають дітям відновити почуття стабільності та належності до своєї культури.

Я нині паралельно з навчанням працюю в Вінницькому міському Палаці дітей та юнацтва імені Л. Ратушної в основному зі старшокласниками. Провела декілька дитячих свят саме в умовах війни. Скажу відверто, я не очікувала зіткнутися з великою кількістю викликів. Звичайно, що я була готова до них, але не в такій мірі. Під час педагогічної практики створювала незабутні літні дні у таборі для діток, організовувала благодійні концерти, пізнавальні квести та проводила свято для внутрішньо переміщених діток, які відчули та пережили не найкращі часи свого дитинства.

Мета статті. Дослідити значення свят для дітей під час війни, проаналізувати їхній вплив на психологічний стан та розглянути методи безпечної організації святкових заходів у кризових умовах.

Виклад основного матеріалу.

-Чому важливо святкувати, не зважаючи на війну?

Найперше, що забирає війна у дітей, це емоційне благополуччя. В цей час святкування допомагає: знизити рівень тривоги та стресу, повернути відчуття спокою та радощів, зміцнити психологічну стійкість та зберегти традиції. Діти, які проживають на території, де відбуваються бойові дії, або ж внутрішньо переміщені особи, які бачили жахливі події, часто перебувають у стадії хронічного стресу. Святкування допомагає їм на деякий час забути про страшні реалії та відчути тимчасове полегшення. Асоціація дитинства не має бути сконцентрована лише на поганих спогадах, мають обов'язково бути присутніми радощі, ігри та подарунки. В першу чергу свято в такий непростий час повинно дати змогу малюкам відчути себе звичайними людьми, у яких триває безтурботне дитинство, які мають право на щастя, а не жертвами жахливої війни. Це нові зустрічі, знайомства, комунікація, яка допомагає дітям відволіктися та розвиває навички соціальної адаптації. Також не потрібно забувати про національні та сімейні традиції. Малеча має відчувати єдність з близькими та не забувати про історичну спадщину.

-Як організувати свято в умовах війни?

Зазвичай у мирний час це доволі масштабні заходи, великі зали, аніматори та безліч цікавого для дітей. Хоча можна влаштувати щось подібне і зараз, але потрібно обов'язково враховувати обмеження. Організація дитячого свята під час війни потребує особливого підходу, адже головним пріоритетом є безпека та доступність. В першу чергу потрібно обирати таке місце для проведення, де передбачене укриття.

Заздалегідь потрібно детально продумати план дій під час повітряної тривоги, розрахувати точну кількість місць для усіх учасників. Заздалегідь варто передбачити дії організаторів свята, якщо ж уже так трапилось і усі вимушені спускатись в укриття. Можна використовувати настільні ігри, переглядати мультфільм, якщо є техніка, для реалізації цієї ідеї, також це можуть бути будь-які командні ігри, які не потребують великої території для їх проведення. Не потрібно використовувати дуже гучні звуки, які можу налякати малечу, адже психічний стан у них не ідеальний. В Палаці дітей та юнацтва все це передбачено і готове до використання в разі необхідності.

Доречно залучати до заходів психологів, соціальних працівників для допомоги та підтримки дітей під час свят та інших заходів, що допомагають дітям справлятися зі стресом.

Декор також є головним у організації свята. Можна залучати дітей та виготовляти його власноруч. Спільна праця значно зближує, підіймає настрій та допомагає відволіктися від негативних думок. Готуючись до новорічних свят у Палаці, ми разом, дорослі і діти, облаштовували тематичне оформлення сцени. Скільки було цікавих ідей та пропозицій! Діти дуже здружуються, вчаться позитивному спілкуванню і під час підготовки до свята.

Важливим є прояв уваги і турботи. Не обов'язково купувати дорогі подарунки. Це можуть бути символічні призи, які покажуть небайдужість до дітей та підіймуть настрій. На новорічному святі ми дарували дітям поруч з солодкими подарунками від спонсорів чудові

саморобні ялинкові іграшки, які стали яскравим доповненням до свята.

Якщо ситуація надто критична, можна організовувати онлайн-свята. Діти можуть брати участь у майстер-класах, конкурсах, читання книжок через безліч платформ.

-Яка роль волонтерів та благодійників у святкуваннях?

В умовах війни багато дітей втратили свої домівки, можливість ходити до школи чи навіть залишилися без батьків. Волонтери та благодійні організації відіграють ключову роль у підтримці дитячих свят. А саме це може бути збір подарунків для дітей з прифронтових територій, проведення свят у шелтерах та укриттях. Є також аніматори-благодійники, які організовують розважальні програми для дітей, які пережили важкі події. Ми з працівниками Палацу дітей та юнацтва тісно співпрацюємо з Центром підтримки переселенців та евакуйованих осіб у м. Вінниця «Я-Маріуполь». Для дітей-переселенців допомагаємо організовувати культурне дозвілля, проводими світа, ігрові програми і квести, чим допомагаємо дітям стійко переносити життєві проблеми, викликані війною.

Ще досить важливою є співпраця з міжнародними організаціями, зокрема з ініціативами ЮНІСЕФ та Save the Children в Україні, які активно допомагають дітям-переселенцям отримувати радість навіть у складних умовах.

-Які інтерактивні та творчі заходи як форма святкування можна використовувати?

Через війну звичайні розваги для дітей стають недоступними, тому особливу

увагу слід приділяти інтерактивним і творчим активностям. Відомо, що малювання слугує одним із способом вираження емоцій. Діти можуть малювати свої мрії, уявне мирне майбутнє, що допомагає їм опрацювати свої страхи. Також цікавою є казкотерапія. Читання казок про силу і добро допомагає дітям подолати тривогу та надає віру у краще майбутнє та найшвидшу перемогу. Головне пояснювати дітям, що війна тимчасова і так буде не завжди, обов'язково настане час, коли все скінчиться. Цікавим є проведення майстер-класів з рукоділля. Виготовлення символічних оберегів, малюнків або навіть листів для військових додає дітям відчуття причетності до боротьби за мир. Спільні ігри та флешмоби теж відіграють значну

роль. Навіть у невеликому просторі можна організувати веселі командні ігри, що згуртовують дітей і дозволяють їм відчувати підтримку однолітків.

Висновок. Організація свят для дітей під час війни – це виклик, але водночас і можливість подарувати їм радість та підтримати їхній психологічний стан. Звичайно організаторам треба серйозно і уважно готуватись до проведення таких свят в нинішніх непростих умовах, враховувати специфіку часу і аудиторії. Все ж увага, турбота та творчий підхід допоможуть зробити навіть найскромніше святкування особливим.

Ми всі віримо, що мирне життя найскоріше повернеться на терени нашої любої України і навіть сама тема дитячих свят під час війни зникне і лиш увійде в історію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Психологічні проблеми дітей під час війни. Голоси дітей. 2024. URL: <https://voices.org.ua> (дата звернення: 31.01.2025).
2. Шубіна Г. Дитячі свята в умовах війни: як уникнути травмуючих ситуацій? Пояснює психологиня. *HUBZ – Онлайн медіа*. 2024. URL: <https://hubz.ua/zdorove-zhyttya/psychologiya/dytyachi-svyata-v-umovah-vijny-yak-unyknuty-travmuuyuchy/> (дата звернення: 31.01.2025).
3. Тривога і депресія у дітей в контексті способу життя під час війни. Державна установа «Інститут громадського здоров'я ім. О. М. Марзєєва Національної академії медичних наук України». 2023. URL: <https://health.gov.ua> (дата звернення: 31.01.2025).
4. Малишева, Т. Г. Інноваційні форми дитячих свят у сучасній педагогіці. Одеса: Педагогічна думка, 2017. 200 с.
5. Редько, В. П., Дмитренко, О. І. Свято як педагогічний засіб розвитку особистості. Тернопіль: Навчальна книга, 2018. 188 с.
6. Терентьева, Л. О. Методика підготовки та проведення дитячих свят у школі. Дніпро: Наукова книга, 2019. 205 с.
7. Ворожейкіна, О.М. 100 цікавих ідей для проведення шкільного свята. – Харків: Вид. група «Основа», 2012. 222 с.

*Стаття надійшла до редакції
18 лютого 2025 р.*